

Horizon.taal

Jaargang 46 - nummer 265

januari - februari 2014

Libroj

Een boek met een verhaal • Albert Camus • Indische literatuur

---

www.esperanto.be

Gesteund door de provincie Antwerpen

HORIZONTALAAL

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.,
46ste jaargang

Versijnt de 1ste van elke oneven maand.

Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00 fax: 03 233 54 33
Epost: horizon.taal@esperanto.be
Webstek: <http://www.esperanto.be/fel/nl>

Abonnementen: 25,00 EURO

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen:
KBC: IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB en
post: IBAN BE66 0000 2653 3843, BIC BPOTBEB1

Redactie:

Pieter Jan Doumen

Medewerkers:

Lode Van de Velde, Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert, André Ruyschaert, Emiel Van Damme, Kris Panis, Julia Litvinova, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Pieter Jan Doumen, Flandra Esperanto-Ligo, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen, Belgio

Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

	1ste inlassing	2de inlassing	3de inlassing
1ste kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-
2de kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-
3de kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-
4de kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-
5de kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-
6de kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-
7de kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-
8de kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-
9de kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-
10de kolom (10x5 cm)	100,-	80,-	60,-

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een door u drukbaar geleverd exemplaar

Op deze tarieven geldt het BTW-tarief van 21%.

Kleurtoeslag bedraagt 125 euro per kleur en per inlassing.

Namens het bestuur en de medewerkers van FEL, de redactie van Horizontaal en mijzelf wens ik u bij het begin van dit nieuwe jaar veel geluk en voorspoed.

Als een van de twee hoofdartikels koos ik een artikel van de hand van prof. Jo Haazen over het feit dat universiteitsprofessoren een sanctie riskeren als hun kennis van het Engels niet volstaat om in die taal colleges te geven.

Het tweede artikel gaat over een jongen van 16 jaar uit Porto Rico die op zijn eentje een petitie op het internet lanceerde om erkenning te verkrijgen van het Espeanto door de EU. Hij vraagt hiervoor de steun van alle esperantisten wereldwijd.

Bart Demeyere deelt mee dat hij een verkeerd e-mailadres opgaf in zijn artikel van het vorige nummer van Horizontaal "Doe een gift aan FEL van € 50, en het kost je maar € 12,50". Het juiste e-mailadres waarheen je een berichtje met je naam, rekeningnummer en vermelding van het geschonken bedrag moet sturen, is natuurlijk financoj@fel.esperanto.be.

Overigens vindt u interessant nieuws uit de hele Esperantowereld.

Prettige lectuur!

Pieter Jan Doumen,
Hoofdredacteur

[illegible]

Gestraft worden voor mijn Engels!

In een VRT-blog van 1 oktober jl. verscheen een merkwaardig artikel getiteld "Gestraft voor mijn Engels", van de hand van Jan Van der Stock, gewoon hoogleraar kunstwetenschappen aan de KU Leuven. Het artikel betreft een maatregel van de Vlaamse regering om voor de professoren een algemene taaltest in te voeren met betrekking tot hun kennis van het Engels.

Ik ben zo vrij hierop in te gaan in de hoop dat mijn bescheiden bijdrage nuttig kan zijn in uw lezersforum. Met vriendelijke groeten en met de meeste hoogachting, Jo Haazen, professor Faculteit Kunst, aan de staatsuniversiteit van Sint-Petersburg.

De maatregel van de Vlaamse regering om voor professoren een algemene taaltest in te voeren met betrekking tot hun kennis van het Engels lokt heel wat begrijpelijke reacties uit. Gestraft worden vanwege een taal lijkt ons vandaag vreemd. Toch is het niet ongewoon. Na de Belgische Revolutie (1830) was in ons land het gebruik van onze moedertaal, het Nederlands, zelfs decennialang verboden, ten voordele van het Frans. Vandaag volgen er sancties vanwege het Engels. Door de hele geschiedenis heen werd om talen en culturen gestreden. Tijdens het hellenisme (4e eeuw v.Chr.) tot de val van het Romeinse Keizerrijk was het Griekse koinè (κοινή) de belangrijkste voertaal rond de Middellandse Zee. Na de opkomst van het christendom werd het Latijn de voornaamste taal in onderwijs en wetenschappen. Sedert de 18e eeuw kreeg het Frans de bovenhand. Tijdens de eerste helft van de 20e eeuw kwam het Duits even op, het Frans werd langzaam door het Engels verdrongen en na WO II werden het Frans en het Engels in de Verenigde Naties door verschillende landen aangevochten, waardoor in de VN voortaan zes officiële werktalen "geprivilegieerd" werden (in alfabetische volgorde: het Arabisch, Chinees, Engels, Frans, Russisch en Spaans). Dit ondanks de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, waarin alle talen en culturen gelijkwaardig worden genoemd.

Een taal is nu eenmaal een middel om dominantie in de wereld te verkrijgen. Men kan zich echter afvragen of het privilegiëren van één bepaalde cultuur – vandaag het Angelsaksisch model – hu-

maan gezien wel redelijk en eerlijk is. Leert de ervaring ons niet dat het taalgebruik vaak bepaald wordt door politiek, economisch en militair overwicht? De geschiedenis is dan ook vol van wederzijdse onderdrukking en genocide van taalgroepen en culturen.

Ofschoon dit niet rijmt met onze humane idealen van vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid, doen wij toch lustig mee met het imperialisme van grote mogendheden, waarnaar wij ons slaafs en karakterloos plooiën.

Na de vrijage met het Frans geven wij ons vandaag schromelijk over aan de pretenties van de Anglo-Amerikaanse maatschappij.

Met het oog op een redelijke en harmonieuze oplossing van dit in wezen maatschappelijk vraagstuk werd door de UNESCO herhaaldelijk met verschillende resoluties een "neutrale" internationale taal ter overweging aanbevolen, met name het Esperanto, dat reeds meer dan honderdtwintig jaar zijn nut bewijst, een uiterst snel te leren taal die reeds lang door de Verenigde Naties erkend is als volwaardige, levende taal en onderwezen wordt in heel wat scholen en universiteiten.

Deze geniaal ontworpen hulptaal is vandaag te beluisteren tijdens de dagelijks uitzendingen van o.m. Radio Peking en Radio Vaticaan, en is zelfs de moedertaal van een groeiend aantal kinderen met een andere, d.w.z. een "universele blik" op de samenleving.

In ons land is van deze evolutie helaas niet veel te merken. Hier geldt blijkbaar het slaafs devies "Wiens brood men eet, diens taal men spreekt", uiteraard zolang de broodheer overeind blijft. Ondertussen worden zij die aan de eisen van de meester niet voldoen, afgestraft.

Jo Haazen, prof. Faculteit voor Kunst,
Staatsuniversiteit Sint-Petersburg

Algemene vergadering van de Vlaamse Esperantobond

Zaterdag 22 februari 2014 om 10 uur
in Café Sport, Martelarenplein 13, Leuven
(tijdens Tago de la Amikeco)

Dagorde:

1. Leden Raad van Beheer (Administrantaro)
2. Goedkeuring verslag Algemene vergadering van september 2013
3. Begroting 2014
4. Verslag werkjaar 2013
5. Financieel verslag 2013
6. Verkiezing nieuw bestuur en gecoöpteerden
7. Esperantocentrum
8. Uitvoering Projecten 2014
9. Subsidies
10. Diversen

Hierbij doe ik een oproep voor nieuwe leden voor het bestuur. Dezen kunnen zich tot de dag van de Algemene vergadering melden bij het bestuur.

Marc Cuffez, voorzitter FEL

Engels een gemakkelijke taal?

Tegenwoordig is in de hele wereld de eerst onderwezen vreemde taal het Engels, waarvan George Bernard Shaw zei: "Het Engels is de makkelijkste taal om slecht te spreken."

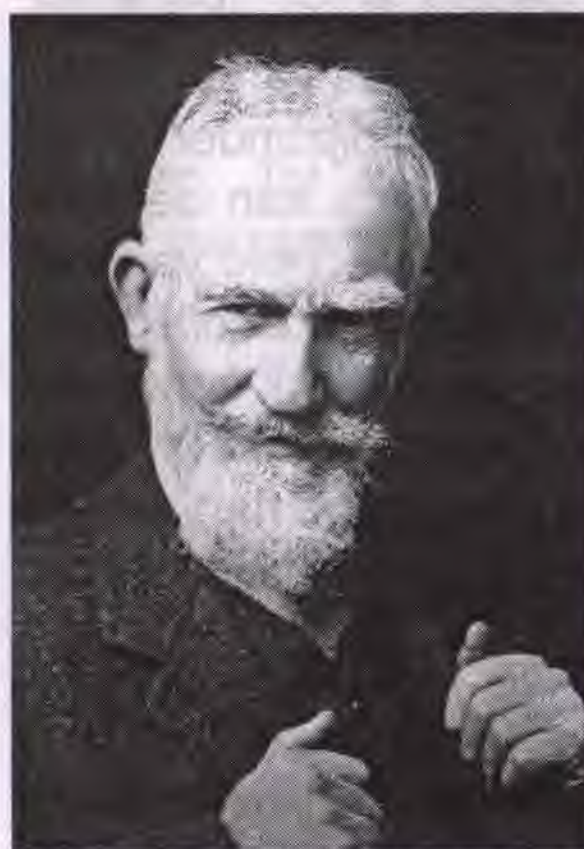
De beroemde Engelse auteur Charles Dickens erkende in een brief van 7 juli 1850 aan zijn vriend en biograaf John Foster: "De moeilijkheid om in het Engels te schrijven ergert mij ten zeerste. Ach, mijn God, als ik altijd maar de mooie Franse taal kon schrijven!"

In 1908 werd met de steun van Theodore Roosevelt, Mark Twain, Benjamin Franklin, Andrew Carnegie e.a. de "Spelling Society" opgericht, die zich tot doel stelde de spelling van het Engels te vereenvoudigen wegens haar onverstaanbaarheid en wegens de kosten die eruit voortvloeien voor het onderwijsbudget.

Met wetenschappelijke waarneming werd vastgesteld dat de Engelse taal de oorzaak is van de hoogste graad van dyslexie.

Gandhi beklagde zich op de volgende manier: "Meer dan de helft van onze tijd moesten wij besteden aan de studie van het Engels en aan de beheersing van zijn willekeurige spelling en uitspraak. Het was een pijnlijke ervaring een taal te

moeten leren die niet wordt uitgesproken zoals ze wordt geschreven. Het was een vreemde ervaring ook de uitspraak vanbuiten te moeten leren."

George Bernard Shaw
(1856-1950),
fama angla
dramaturgo

Op 7 september 2007 schreef de "Peoples Journal" onder de titel "Bad English, Bad Education": "De meeste studenten beheersen wiskunde en wetenschappen helemaal niet omdat zij het Engels niet begrijpen."

Op 17 april 2007 meldde "Reuters" dat "de kinderen van andere Europese landen veel sneller leren lezen en schrijven dan de kleine Britten. Terwijl de Italiaantjes slechts twee jaar nodig hebben, doen de kleine Britten er tot hun twaalfde jaar over."

Hierover schreef de Franse journaliste Marie-Estelle Pesch in "Le Figaro" op 22.07.2008: "Wegens de moeilijkheid de taal goed te kunnen lezen, zijn de Engelse leerlingen niet alleen slecht in het leren van vreemde talen, maar ook van hun eigen taal. In Europa zijn zij de laatsten om te kunnen lezen (24% tegenover 85% in de andere landen) wegens de ingewikkelde spelling van het Engels." Nog volgens haar had een zeer duur speciaal programma van 730 miljoen euro in tien jaar om Engels te leren lezen slechts weinig effect.

Een Koreaanse onderzoeker, Kim Hiongun, antwoordde tijdens een enquête van de BBC in juni 1998: "In Korea hebben wij enorme geldsommen uitgegeven om Engels te leren. Uitgaande van mijn persoonlijke ervaring had ik vijf doctoraten kunnen behalen, als ik niet verplicht was geweest Engels te leren."

Volgens Kent Jones is de taal zo weinig duidelijk en moeilijk uit te spreken en te begrijpen in de luchtvaart, dat het nodig is de boodschappen te beperken tot de mondelinge uitwisseling van gecodeerde conventionele uitdrukkingen. Desondanks is de ongeschiktheid van het Engels voor dat doel de oorzaak van vele luchtrampen.

Henri Masson

Aspecten van verandering in het Esperanto

Wim Jansen (geboren in 1948) was van 2002 tot 2008 docent en van 2008 tot 2013 bijzonder hoogleraar interlinguïstiek en Esperanto aan de Universiteit van Amsterdam. Bij het afscheid van zijn leerstoel in 2013 gaf hij een "afscheidscollege" – niet voor zijn studenten (hoewel die ook aanwezig waren), maar voor de gasten, in het bijzonder sprekers van het Esperanto. Het thema van het college was "Natuurlijke evolutie een leergemak. Aspecten van verandering in het Esperanto".

Jansen schrijft dat het Esperanto meestal wordt beschouwd als een kunstmatige taal, maar dat hij die taal spontaner en met een gevoel van meer vrijheid gebruikt dan andere talen zoals het Engels, dat 25 jaar lang zijn werktal was, of het Italiaans, dat bijna 40 jaar lang zijn tweede huistaal was.

Is die natuurlijkheidservaring van Esperanto-sprekers een valse illusie? vraagt hij zich af. Aan de hand van een aantal voorbeelden bewijst Jansen dat het Esperanto wel degelijk natuurlijk evolueert, een fenomeen dat de Esperantogemeenschap graag benadrukt. Dit fenomeen maakt echter ook de taal beetje bij beetje onregelmatiger. Hij schrijft: "De onaantastbaarheid van het taalfundament van Zamenhof van 1905 was, denk ik nog steeds, een heel goede zet van Zamenhof, maar wat hij onderschat heeft, is de macht van de taalgemeenschap. Die heeft zich van het taalinstrument meester gemaakt en opereert autonoom, met of zonder een fundament."

Wie het afscheidscollege van Wim Jansen in extenso wil lezen, kan het bestellen in de webwinkel van de Vlaamse Esperantobond via deze link: <http://www.retbutiko.net/nl/ero/neel>.

Paul Peeraerts

http://Paul_Peeraerts.ipernity.com/?lg=eo

Kursa registrado ĉe UEA kaj ILEI

Efika kaj multloka instruado de nia lingvo esencas por la kreo de novaj generacioj de nia komunumo. Necesa bazo por tio estas la realtempa registrado de ĉiaj, ĉiunivelaj kursoj en aŭ pri la lingvo, kiu samtempe permesas interagadon de lernantoj kaj kursgvidantoj trans naciaj limoj por atingi verajn interkulturajn kontaktojn.

La oficiala registrado de kursoj por UEA kaj ILEI (Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj) estas farata de nia partnero edukado.net.

Ni ne povas troigi la gravecon por ni registri la kursojn de Esperanto. En multaj landoj komenciĝas la nova lerneja jaro en septembro, sekve de tio devas ekzisti nova aro de kursoj. Ĝuste nun estas la momento anonci ilin. La listigo estas teknologie moderna, sed devas ekzisti pli ol la 166 momente registritaj kursoj (ĉ. 60 movadaj, 30 lerneaj) kaj kursgvidantoj (70). Zorgu, ke ankaŭ via mondparto aperu sur la mondmapon. Zorgu, ke viaj lernantoj kaj instruistoj havu fenestron al la mondo! Por vidi la liston kaj mapon kaj starigi interklasajn kontaktojn, iru al: <http://www.edukado.net/kursejo>.

Tuj ĉe la eniro vi trovos facilan manieron anonci novan kurson, pere de elektronika formularo.

La alkroĉita PDF prezentas serion da bildoj pri la aspekto kaj funkciado de la interaktiva mondmapo.

Ruĝaj simboloj montras la lerneajn kursojn, verdaj la movadajn, grizaj la kursgvidantojn. Bluaj ciferoj montras la nombron en difinitaj urboj, la flavaj en regionoj aŭ kontinentoj.

Klakado sur elementoj gvidas vin al pli detalaj informoj – nomo, kvalifikoj, preleganteco de instruistoj, nombro da lernantoj, koresponddeziroj ks. Se via lando aperas kiel blanka truo sur la mapo, ek-agu! Kontaktu viajn kursgvidantojn kaj instigu ilin anonci sin!

Stefan MacGill
Vicprezidanto de UEA
Komisiito de ILEI

Lego Lingua

Lego Lingua is een bijzonder innovatief, speels en interactief spel, waarbij je aan vredesopvoeding en taalsensibilisering kunt doen, maar ook sneller wint als je meer talen kent. Het werd ontwikkeld door het integratiecentrum Foyer (Brussel) en ontving in 2011 het Europese label voor Innovatief Taalonderwijs en ook al de tweede prijs voor de interactieve tentoonstelling Talen, mijn gedacht!

Bij Foyer vindt men dat alle talen belangrijk zijn, ook talen die weinig gesproken of onderwezen worden. Veel kinderen leven vandaag in een multiculturele omgeving, waarbij de officiële taal op school verschilt van de taal die zij gewoonlijk thuis spreken. Op veel scholen in de EU is er vaak positieve aandacht voor meertaligheid op basis van dominante meerderheidstalen en te veel negatieve aandacht voor meertaligheid op

basis van thuistalen. Met Lego Lingua krijgen scholen, vrijetijdsorganisaties of ouders een niet-bedreigende methodiek in handen om deze talen bespreekbaar te maken, ook omdat dit spel de spelers uitdaagt om deze talen zo veel mogelijk tijdens het spel te laten horen en zien aan de medespelers. Het spel kan ook buiten de school gespeeld worden, waardoor ook het draagvlak groter wordt.

In tegenstelling tot de makers van het talenspel *Doll-Mätsch*, hebben de makers van Lego Lingua evenwel niet gedacht aan het Esperanto als taal en cultuur. Dat is spijtig, want Esperanto is net zoals het Chinees een taal die je kunt gebruiken als een blokkendoos, waarbij je een verbazende vrijheid krijgt om woorden te 'bouwen' met een aantal elementen die deel uitmaken van de taal. Niet voor niets betitelde Andrea Dölle in *Die Rheinphalz* (21.10.2013) Esperanto als een "Lego-Sprache für Erwachsene" (Lego-taal voor volwassenen)!

Daarom wordt het soms ook als een 'legotaal' bestempeld, want als je een paar honderd 'bouwstenen' kent, kun je duizenden andere woorden verstaan. Bovendien is deze taal bijzonder geschikt als voorbereiding op het leren van andere talen: geconcipteerd op basis van belangrijke al bestaande talen, maar dan wel veel eenvoudiger (lees: vrijwel fonetisch en geen hopen uitzonderingen op de spraakkunst-regels), waardoor zeker kinderen veel succes ervaren, hun zelfvertrouwen groeit, en zo krijgen zij misschien plezier in het leren van andere talen. Ben je geen talenknobbel? Geen paniek: je steekt zeker iets op van de zowat 20 talen die je terugvindt in deze spelletjes!

(N.v.d.r.: Zou het niet mogelijk zijn een dergelijk spel te maken voor het Esperanto?)

Talen als bezienswaardigheid

Er wordt soms gezegd dat Esperantosprekers meer talen spreken dan de doorsnee toerist, en dat juist zij eigenlijk Esperanto niet nodig zouden hebben. Tot deze Esperantosprekers behoren grote namen uit de polyglotte wereld zoals o.a. Benny Lewis van *Fluent in Three Months*, Richard Simcott van *Speaking Fluently* en Judith Meyer van *LearnLangs*. Meer zelfs, haast alle Esperantosprekers zijn minstens tweetalig, en vaak zijn het ook talen-liefhebbers! Misschien klinkt dit vertrouwd in uw oren en bent u ook zo iemand. Dan moet u beslist verder lezen.

Er zijn in Europa musea, monumenten, winkels en allerlei curiositeiten die taalliefhebbers veel te bieden hebben, maar die gemakkelijk over het hoofd worden gezien, omdat de gangbare reisgidsen zich te vaak beperken tot weinig meer dan kunst en geschiedenis.

Om hieraan te verhelpen heeft Gaston Dorren speciaal voor taalliefhebbers een reisgids uitgebracht onder de titel *Language Lover's Guide to Europe*. Gaston Dorren is een taal-journalist, die als geen ander talen boeiend weet te becommentariëren. Hij was dit jaar ook aanwezig op het talenfestival in Leuven, een tweejaarlijks evenement georganiseerd door *Esperanto 3000*.

Het is een reisgids met 450 bestemmingen verspreid over het hele Europese continent, die allemaal de moeite waard zijn omdat er op taalgebied iets bijzonders te bekijken of te beleven valt. Toeristische trekpleisters die iets met taal te maken hebben, zijn immers moeilijk te vinden.

Wie met vakantie naar het buitenland gaat, merkt al snel dat mensen elkaar anders groeten dan thuis, met andere klanken en andere gebaren. Krantenkoppen zullen het hebben over *Obama'dan*, *Obama* of *Обама*. Op de tv in restaurants is er sprake van een *crise de euro* of *eurokrisis*.

In Hongarije, Duitsland, Litouwen, Oostenrijk, Noorwegen en elders blijken er zowaar musea te bestaan die helemaal over taal gaan: over taal in het algemeen of over één taal in het bijzonder.

Speciale aandacht verdient het *Ivar Aasen-centrum* in Hovdebygda (Noorwegen). Het is een museum over de man die eigenhandig een tweede Noors (Nynorsk) heeft ontworpen, dat nu al meer dan een eeuw een van de officiële landstalen is, hetgeen bewijst dat ook een plantaal een succes

kan worden als een staat aan zo'n taal een status verleent door structuren en mechanismen te ontwikkelen die de taal in haar ontwikkeling kunnen ondersteunen, net zoals dat voor veel nationale talen het geval is.

Interessant om te weten is ook dat er musea zijn die een minderheidsgroep of een schrijver centraal stellen en daarbij aandacht besteden aan diens taal, onder meer in Lapland, Noord-Italië en Friesland.

Er blijken ook dorpjes en stadjes te bestaan met minderheidstalen. Voor automobilisten is er een 'Duitse taalroute' in de maak nabij Leipzig. Voor wandelaars ligt er al een alfabetroute klaar in Kroatië. In Sofia (Bulgarije) kun je muurgedichten in 25 talen aantreffen. Er is een openluchtwoordenboek te zien in Oost-Zwitserland. In Midden- en Oost-Europa is men verzot op monumenten voor het eigen, niet-Latijnse schrift (Armenië, Georgië, Bulgarije, Rusland, Wit-Rusland), voor de eigen taal (Estland, Azerbeidzjan), voor het Esperanto, dat een transnationale, niet-etnische taal is (in Bulgarije, Nederland, Polen, Oostenrijk, Zwitserland, Oekraïne), en voor de eigen taalkundigen (Servië, Slowakije, Oekraïne, Albanië en bovenal Slovenië). Dit zegt toch iets over het belang dat deze landen aan talen hechten. En dan zijn er nog tentoongestelde collecties van adembenemende kalligrafieën en prachtige oude manuscripten (Reykjavik en Uppsala), winkels (bv. Alibri in Barcelona) met een ongelofelijke keuze aan taalgereleerde boeken en boeken in kleine of verafgelegen talen.

Celdifino de la estrara subteamo de UEA

La tasko de la estrara subteamo Movado estis fortigi la kontaktojn inter UEA kaj unuavice kun la landaj kaj fakaj asocioj. La celo estas kune krei projektojn kaj plibonigi komunikadon pri la bazaj labortemoj nomitaj en la Strategia Plano – precipe pri 'konsciigo', 'kapabligho' kaj 'komunumo'. Plenumante tiun taskon ni kontaktados ankaŭ kun la regionaj komisionoj (RK) de UEA, kun TEJO kaj ILEI, kaj kun konsilianoj, komitatanoj, Esperanto-centroj kaj pliaj aktivuloj.

La rilato Internacia – Landa / Loka

En la terenoj de informado (Konsciigo), instruado (Kapabligho) kaj utiligo (Komunumo) la agado esence evoluas en regiona, landa aŭ loka niveloj, sekve la enplekto de landaj kaj fakaj asocioj ne-

pras. Estas klaraj limoj al la ebloj organizi tiun laboron internacie. La rolo de la internacia UEA ĉi tie limiĝas al pli efika komunikado de informoj pri iniciatoj, starigo de ebloj por interŝanĝo de spertoj inter landaj kaj lokaj agantoj, kaj disponigo de rimedoj kaj helpiloj, kiuj estas vaste uzeblaj. Pri tio la subteamo kaj aliaj nun laboras.

Landaj asocioj

Ĉi tie la ĉefa devizo estas levi la rilatojn pli altan, el la nivelo de nuraj administraj kaj formalaj interagoj. Landaj asocioj, kaj precipe la pli fortaj, devas kutimiĝi al tio, ke ili kontribuu fortojn ankaŭ al translima kaj internacia laboro. UEA reciproke devas serioze esplori, kian helpon ĝi utile povas liveri al la landaj asocioj, ĉu kolektive, ĉu unuope, por ke la intensigo de rilatoj estu reciproke utila. Komuna bezono en multaj LA (precipe la eŭropaj) estas akceli la kapablon altiri pli junajn membrojn kaj agemulojn – en tio la kunlaboro kun TEJO kaj ĝiaj sekcioj ege gravas.

Fakaj asocioj

Ĉi tie elstaras la bezono de intima kaj intensa kunlaboro inter UEA kaj ILEI, ĉar ĝuste Kapabligho estas kerna tereno por ambaŭ. Ĉe fakaj asocioj eĉ pli urĝas reakiro de la kapablo altiri junulojn, kaj ankaŭ disponigi fakospecifajn lingvokursojn, kampo en kiu ekzemplodone kunlaboras ILEI kaj la fervojistoj de IFEF. Fakaj asocioj ja kutimas labori internacie, sed necesas ligi tion iom pli proksime kun UEA – denove pere de reciprokaj dudirekte utilaj rilatoj.

Regionaj komisionoj

Minimуме ni tenas tiujn kontinentajn kaj regionajn komisionojn informitaj pri niaj iniciatoj, kun la celo plekti ilin pli kaj pli en la laboron. Ĉirkaŭ la jarfino Lee Jung kaj formota grupo de helpantoj eklaboros por kompili landajn dosierojn, kiuj arigos ĉiajn utilajn informojn pri la stato de Esperanto en la koncernaj landoj, cele al akiro de pli kompletaj bildoj pri la bezonoj, eblecoj kaj obstakloj. Ni fidas, ke la regionaj komisionoj ludos ŝlosilan rolon en tiu laboro.

Konsilio

Baldaŭa tasko estas inviti konsilianojn por indiki pli precize sur kiuj kampoj ili emus aktiviti, kaj kun kiuj subteamoj ili povos kunlabori. Tiel la kvarkapa subteamo eble havos dekon da agantoj. Nenio malhelpos, ke konsiliano kunlaboru kadre de pli ol unu subteamo.

Komitato

Ni tenos la Komitaton informita pri niaj progresoj kaj planoj. Tio evidente koncernas la A-komitatanojn, kiuj ja reprezentas la landajn asociojn, kaj

Jen poemeto de Peter Browne naskiĝis en El Paso, Teksaso, en 1957. Li Parolas kaj verkas flue en la angla, Esperanto, kaj la hispana. Doktoriĝis pri hispana beletro en 1991 (Lincoln, Nebraska). De 1993 docentas en la Universitato de Teksaso-PanAmerika, proksime de la Usona-Meksikia landlimo. Poemoj liaj abunde aperis en *Fonto* kaj *La KancerKliniko*.

PIGRO¹

Peter Browne

1. Hodiaŭ mi ne verku² poemon -
ne, ne poemu mi sur la polvo³ vasta⁴.
Kontra ŭe, mi ade⁵ sidu sur mamuta sofo
en angulet⁶ preskaŭ kaŝita,
5. kaj certe ave⁷ olda,
de la bibliotek' publika.
Nur langvoro⁸ stiru mian barkon
laŭ bordo de elpensita⁹ Nil'.
- Ne plu gravas, kio gravis -
10. la urĝo kaj bezono.
Larĝan, dikan libron mi foliumu¹⁰ lante;
mi spektu¹¹ Egiptajn belulinojn
gracile¹² ludante flutojn
en juno¹³ nun de antikva iam¹⁴.
15. Hodiaŭ mi ne poemu;
poemu nur la epokoj,
la horoj kaj la drivoj¹⁵ -
pigro de mamuta sofo
de angulet' ja ave¹⁶ olda.

Fluec*-ekzerceto:

la lingvo de la poemo estas tute simpla;

amuza ekzerceto estus, provi ripeti la versojn

kaŝante alterne unu flankon de la teksto!

vlotheid

PRI LA TEKSTO

La titolo. Pigro (aŭ pigreco).

Jen karaktero de kia persono?

| de iu, kiu ne ŝatas labori, kiu estas pigra*. *lui*

Tia persono estas...

pigrul(in)o.

= li/ŝi estas mal....

| mallaborema, maldiligenta, pigra.

Verso 1. Donu ekzemplojn laŭ la modelo:

"Hodiaŭ mi (ne) ...u, ĉar...!"

Tiu, kiu skribas librojn (romanojn) estas ...

| (roman)verkisto.

Tiu, kiu skribas en gazeto estas... ĵurnalisto.

(Ĉu vi jam*/iam* legis verkon de Z?) *reeds/ooit*

Verso 2. Kio estas tiu 'polvo vasta'?

| la mondo, la universo, ĉio materia.

N.B. En kiu senco 'polvo' havas emocian valoron?

| en la senco de '(nia) tero, (nia) ekzisto' kaj

| ankaŭ, de 'restaĵoj de homa korpo'

(= restaĵo de cindroj*).

as

LUIHEID (*letterlijke, 'didaktische' vertaling*)

1. Vandaag wil ik niet opstellen² een gedicht -
2. nee, ik wil niet dichten over het grenzenloze⁴ stof³.
3. Integendeel, ik wens lang, voortdurend⁵ te zitten op een mammoetgrote sofa
4. in een hoekje⁶ bijna verborgen.
5. en zeker zo oud als een opa⁷,
6. van de openbare bibliotheek..
7. Alleen loomheid⁸ sture mijn bark
8. langs de boorden van de ingebeelde⁹ Nijl.
9. Niet meer belangrijk is wat belangrijk was -
10. het dringende en de behoefte.
11. Een groot, dik boek wil ik langzaam doorbladeren¹⁰;
12. ik wil kijken¹¹ naar egyptische schoonheden
13. graciel (*fijn, teer*) bespelende fluiten
14. in de (hun) jeugd¹³ van een antiek ooit¹⁴,
15. Vandaag wil ik niet dichten;
16. dat maar de tijden dichten,
17. de uren en het laten (af)drijven¹⁵ -
18. de luiheid van een mammoetgrote sofa
19. van een hoekje ja (zeker) oud als een opa¹⁶.

Verso 3. mi ade sidu =? pli-malpli longe

Ekz.: Haltigu tiun (senĉesan) telefonadon!

mamuta sofo signifas ĉi tie:

| ege (= tre) granda, grandega, kolosa,

| giganta*..

reusachtig

Ĉu en via kuirejo aŭ salono staras mamuta

ŝranko? Tia sofo estas ideala por... ?

Verso 4. En anguleto de kio?

| de la biblioteko.

Verso 5. ave olda = olda kiel avo.

Kiuj estas la avoj?

| avo kaj avino, la geavoj.

av(in)o = patr(in)o de patr(in)o

| Ekzemple: '*honoru viajn geavojn!*'

olda =? angladevena vorto por 'maljuna',

(uzata kelkfoje ĉar pli mallonga).

Verso 7. Kiujn sentojn langvoro ofte

akompanas?

| melankolion, inercion

Pli grave ol langvori estas...

deprimiĝi.

Kion do la aŭtoro ne volas fari en tiu

biblioteko?

| legi, lerni, studi, kontroli, ...

Kiucele* li nun estas tie? *waarvoor (doel)*
 | Por sin distri*, por ripozi, *z. verstrooien*
 | por vagrevadi*... *dromerig zijn*
Verso 8. Kial tiu Nilo aperas en liaj pensoj?
 | Eble pro antaŭa persona spertado* *ervaring*
 | aŭ ĉu pro legado? Atendu ĝis verso 11!
Verso 9. Kiu vorto estas subkomprenata antaŭ
 'kio'?
 | la vorto 'tio' (ne plu gravas tio, kio gravis).
 | 'ne plu gravas': ĉu vere? kial do? kiel do?
 | Kio estas pasinta estas pasinta, ĝi
 | apartenas* al la pasinteco. *behoort tot*
 | Li volas forgesi, li volas vivi senzorge,
 | li ne plu volas havi zorgojn, fari zorgojn al
 | si.
 Kiam oni uzas la esprimon "pri tio zorgos la
 estonteco"?
 | Kiam oni ne deziras mem okupiĝi pri iu
 | afero kaj ties* sekvoj. *diens, daarvan*
Verso 10. Jen eble du simboloj de...
 | la moderna vivo? de la aktiva vivo?
 Kiam oni havas bezonon manĝi, trinki?
 | Kiam oni malsatas, soifas (iuĵ male daŭre!).
Verso 11. foliumi = ?
 PIV.: transturni la paĝojn de libro por rapide
 trarigardi ĝin.
lante: malrapide. Ekzemple?
 | lanta parolmaniero, paŝo, ritmo.
 Kiu besto estas simbolo de lanteco?
 | la testudo* *schildpad*
 | (Z. Bona famo sin trenas* *z. voortslepen*
 | testude, malbona kuras rapide.
Goede faam sleept zich voort
als een schildpad, slechte faam loopt vlug.)
Verso 12. spekti=?
 PIV.: per la vido kaj aŭdo atenti tion, kio
 estas prezentata.
 Kion ekzemple?
 | filmon, teatraĵon, operon, baleton, sportan
 | festivalon, surstratan demonstracion,
 | akcidenton.
 Kp.: retrospekta ekspozicio de pentraĵoj = ?
 | rilata al la pasintaĵoj.
belulinoj: belaj virinoj. (same: beluloj!)
 Z. Nokte eĉ monstro estas ... belulo.
Verso 14: iam' = la iamo, la tempo el iam. *ooit*
 Kio vivas, devos iam... *morti.*
Versoj 15-19. Bona resumo pri la situacio.

PLIAJ KOMENTOJ, aldonaj* notoj. *aanvullende*
Verso 1: 'mi ne verku poemon': *in de marge*
Z. Koniĝas majstro... **laŭ sia verko.**
 | = oni ne prijuĝu iun nur pri *beoordelen*
 | sia titolo, ankaŭ pri sia ...!
 'majstro' = figurasence? *figuurlijke betekenis*
 | uzata ankaŭ pri iu, kiu tre bone faris ion.
 N.B. Kp. sence /sense
in de zin (betekenis) van / zintuiglijk
Verso 2: 'sur la polvo vasta'
 Per kio oni forviŝu* la polvon *wegvegen*
 a) de sur la mebloj? per.... **tuko*** *doek*
 b) de sur la planko*? per... *vloer*
balailo* aŭ per **polvosuĉilo*** *bezem/stofzuiger*
 Kial oni nomas purigi objekton 'viŝi'?
 | Oni frotas ĝin per io, kio forigas* *verwijdert*
 | polvon, malsekecon kaj similajn*. *dergelijke*
 Interkrampe, kio estas la *tussen haakjes*
interstela polvo?
 | fajna *polvaspekta* materio inter la steloj.
 Kion oni faru kiam oni ekhavas
polveron* en okulo? *stofje*
 | ĉu forviŝi* ĝin per tuko? *wegwissen*
 | ĉu provi plori*? *wenen*
 | ĉu provi levi la **palpebron***? *ooglid (Fr.: paupière)*
 Jen maldelikata demando: Kiom ofte (kiomfoje)
 vi **senpolvigas*** viajn *afstoffen*
 meblojn? viajn ŝuojn, vian aŭton? (hm!)
 Ĉu vi scias kio estas **florpolvo?**
 | poleno* *stuifmeel*
 Esprimo: ĉio estas por li kiel **polvero***... *stofje*
 sur la tero. =?... (tute ne grava)
Z. Homo fariĝas polvo ... en polvo.
 Kie? En la tombejo. *kerkhof*
Z. Ĵeti (ŝuti) al iu polvon en la okulojn =
 | mirblindigi* (figurasence!).
Iemand een rad voor de ogen draaien.
Verso 3: ade: longe, plurfoje, ripete
 li paroladas, li ade parolas; li laboradis, li ade
 laboris.
Verso 4: 'en angulet' preskaŭ kaŝita'
Z. Ĉiu angulo kun... **sia sanktulo.**
 | ĉio estu en bona loko???
Verso 9: 'ne plu gravas (tio), kio gravis'
 Komparu:
 a) *fari ion malgravan* *iets onbelangrijks maken/doen*
 b) *fari ion malgrava* *iets onbelangrijk maken*

- a) fari ion, kio estas malgrava
b) fari ke io estu malgrava.

Provi* malgravigi sian eraron = ? *pogen*

| Provi ke sia eraro estu/iĝu malgrava.

(atentu: fari ion malgravan ≠

| fari ion malgrava)

Ne gravigu bagatelojn! =?

| Ne faru, ke bagateloj iĝu gravaj!

| Ne donu gravecon al aferoj kiuj estas nur bagateloj.

Kiuj okazoj ekzemple povas esti gravaj?

| naskiĝo, geedziĝo, nomumiĝo*, *benoeming*

| emeritiĝo*, forpaso*. *met pensioen gaan, overlijden*

Z. Mono havata estas pli grava...

ol mono havita.

Pardonu, eble mi tedis* vin? Ne... *vervelen*

| Ne gravas! Ne grave!

Estas tre grave, ke...

| vi venu, ĉio estu...

Kio estas por vi nun la plej grava demando?

Vi respondecas en tiu afero, ne provu ...

| malgravigi vian respondecon!

Ĉu vi estas 'gravulo' en via socia aŭ profesia medio?

Verso 10. 'la urĝo kaj bezono'

urĝo aŭ urĝeco?

| 'urĝo' *het dringende*, 'urĝeco' *de urgentie*.

Por solvi problemon ni evitu ĉian... *urĝon*.

Por niaj nervoj ne taŭgas tro da ...

urĝ..., sed se temas pri operacio *urĝo*

de la unua urĝ..., ... ni ne hezitu! *urĝeco*

Kio estas operacio de (la) unua urĝeco?

| Operacio tia, ke ĝi havas prioritaton antaŭ

| ĉiuj aliaj, relative malpli urĝaj.

urĝi* = ? *tot haast aanzetten*

| plirapidigi (iun aŭ ion).

Kvietiĝu, nenio ... *urĝas!*

La afero urĝas=?

| ĝi urĝas nin, plirapidigas nin, akceligas nin.

La afero estas urĝa =?

| ĝi ne povas atendi, ĝi puŝas nin.

Urĝi sin mem= urĝiĝi.

A al B: La trajno ne atendos vin, ur...! *urĝiĝu*

Se A trovas, ke B urĝiĝu, li urĝ.. lin. *urĝas*

Wie veel opjaagt, vertraagt de zaak.

| Kiu multe urĝas, malrapidigas la aferon.

Het is hoog tijd dat de files opgelost worden.

| Estas urĝe, ke la (trafik)vicoj solviĝu.

Bona konsilo: Unue zorgu la plej .....urĝan!

La bezono

Iuj havas grandajn bezonojn *, aliaj havas...

| moderajn* (bezonojn). *matige*

Iuj havas bezonon ofte manĝi, aliaj ne.

Z. Bezono leĝon ne obeas.

de behoefte gehoorzaamt niet aan de wet.

Interkrampe, ĉu vi konsentas pri tio?

Z. Bezono estas plej... *forta ordono.*

| Memkomprenebla, eĉ se la bezono estas nur imagita.

Z. Li havas pli da mono... *ol da bezono.*

| Li ne estas malriĉa.

Kiu ne havas zorgan bezonon de mono?

| miliardulo, eĉ milionulo, oj* povrulo! *och*

Iu, kiu havas nenion estas senhavulo*. *behoefte*

Z. Konsilis ne uzi senbezone novajn vortojn.

Anstataŭ tio...?

| Plejeble kunmeti vortojn.

Z. Honoro ne donas, kion stomako bezonas.

Verso 13: 'gracile ludante flutojn'.

Z. En ŝerco kaj ludo... ofte sidas aludo. aludo= ?

| vortoj, kiuj iel komprenigas pri kiu aŭ kio temas.

Z. Ludo aparte kaj... *afero aparte.*

= ne miksi la du aferojn.

Ebla reago kontraŭ iu, kiu volas dum distra tempopasigo* *tijdverdrijf*

Konduki la konversacion al alia temo!

Z. La ludo kandelon ... *ne valoras.*

(sen elektro!). La afero ne estas sufiĉe interesa por ke oni foruzu tempon, monon, streĉadon* ktp. *inspanning*

Z. Blindulo kartojn... *ne devas ludi!*

= Oni devas konscii pri siaj propraj limoj kaj sin adapti.

Z. Li taŭgas nek por studo, nek por ludo.

Kion ni pensu pri tia ulo?

Z. Ludi kun iu ludon de pugnoj*. *vuisten*

Anstataŭ uzi ludilon, li uzas siajn pugnoj.

Li batalas.

Verso 17: 'la horoj kaj la drivoj'

Z. En malfacila horo eĉ groŝ' estas valoro.

groŝ' = groŝo: *een groschen (Duits 10pfennigstuk)*

=? la plej eta helpo estas bonvena en malfacila situacio.

Z. Por ĉiu faro... estas horo. Direbla aŭ dirinda kiam?

LINGVAJ NOTOJ.

A) La sufikso -ad-.

Kp. verso 3: 'mi ade sidu sur mamuta sofo'.

'ade': adverba formo de la sufikso -ad-.

Ekzemple:

La multa parolado lacigas min.

het veelvuldig spreken vermoeit me.

Vizitadi muzeojn lacigas. *veel bezoeken vermoeit*

Li obeadis sian patron, *placht te gehoorzamen*
sed hodiaŭ li ne obeis.

Dum la gastoj dancadis, mi foriris.

Z. Kiam mi venis al li, li finadis sian laboron.

was aan het beëindigen

Z. Donado de almozoj neniam malriĉigas.

het geven van aalmoezen verarmt nooit.

Kiun nuancon esprimas la sufikso -ad-?

-ad- montras longdaŭrecon,

kutimo* aŭ ripetiĝon de la ago*.

gewoonte, herhaling, handeling

(Notu, ke en multaj okazoj, la uzo de la sufikso -ad- respondas en la angla al la verba finaĵo -ing).

Ekzerco:

- 1) In het bos hoort men het zingen (het gezang) van de vogels.
- 2) Briefwisseling kost veel geld.
- 3) De redevoering van de minister.
- 4) Het gebruik van alcohol leidt tot misbruik.
- 5) Na lang verblijf in het buitenland kwam hij terug.
- 6) Na lang wachten kwam de trein.
- 7) Het schieten duurde heel lang.
- 8) Wegens mijn ziekte bleef ik een week thuis.
- 9) Ik zocht en zocht, maar ik vond dat knoopje niet terug.
- 10) Spoken plegen om middernacht te verschijnen.

Solvo: 1) En la arbaro oni aŭdas la kantadon de la birdoj. 2) Korepondado kostas multe da mono.

3) La parolado de la ministro. 4) La uzado de alkoholo kondukas al misuz(ad)o. 5) Post longa restado eksterlande li revenis.

6) Post longa atendado la trajno alvenis.

7) La pafado daŭris tre longe. 8) Pro mia malsano mi restadis tutan semajnon hejme.

9) Mi serĉadis sed mi ne retrovis tiun

butoneton. 10) Fantomoj aperadas nokt(o)meze.

B) Verso 13: 'Mi spektu belulinojn gracile ludante flutojn'.

Kiu ludas flutojn? La belulinoj, sed la teksto diras 'mi spektu ... ludante...'. Kiu do ludas laŭ la teksto? La aŭtoro!

Por ke la belulinoj ludu, la teksto estu:

'Mi spektu belulinojn gracile ludantajn flutojn'.

TRADUKEKZERCO el la antaŭa numero.

- 1) Estas pentristoj, kiuj transformas la sunon en flavan makulon, sed estas aliaj, kiuj, dank' al sia arto kaj inteligenteco, transformas flavan makulon en sunon.
- 2) Ĉiufoje kiam mi pentras portreton, mi perdas amikon.
- 3) Se vi sufiĉe forte provas ŝajnigi, ke vi ŝatas pentraĵojn, vi finfine ankaŭ ŝatos tion.
- 4) Kiu (ek)ribelas kontraŭ la nudo pruvas, ke li estas forpelita el la paradizo de la belecoj.
- 5) Ĉiu portreto (kiu estas pentrata), estas portreto de la pentristo, ne de tiu, kiu pozis.
- 6) Kiam ni maar de littekens ekscias, ke unu el niaj (= iu el niaj) porcelanaj vazoj valoras mil dolarojn, --- kiom nekutime bela ni ĝin trovas tiam.

NOVA TRADUKEKZERCO

- 1) De tijd heelt alle wonden, maar de littekens blijven.
- 2) Alle problemen die ik in mijn leven gehad heb waren het gevolg van haast en niet van te laat zijn (E. de Preester).
- 3) De goede oude tijd is de tijd toen het onze voorouders zo slecht ging (C. Buddingh).
- 4) Ik heb zoveel tijd nodig om niets te doen, dat ik niet genoeg meer overhoud om te werken.
- 5) Ik denk nooit aan de toekomst. Die komt gauw genoeg (A. Einstein).
- 6) Het verleden is niet achter ons, zoals men denkt, maar voor ons. De schaduw van wat was, werpt zich voor ons, wat dood is bestaat nog en gaat voor ons uit (Henri Bataille).

Vragen en/of opmerkingen graag rechtstreeks aan de redacteur:

Emiel Van Damme, Albert-I-straat 44,
B-1703 Schepdaal.

(em.vandamme@skynet.be)

eble la B- kaj C-komitatanon, kiuj povas alporti specifajn bezonatajn lertojn.

Aktivula maturiĝo

Urĝa bezono estas la interna kapablo kaj trejnado de niaj agantoj. Jen kampo perfekta por kunlaboro inter la centro UEA kaj la landaj asocioj. Ni nun kreas kadron por la okazigo de Seminarioj pri Aktivula Maturiĝo, en kiu UEA kunlaboros kun la unuopaj landaj asocioj de UEA kaj la landaj sekcioj de TEJO kaj ILEI. Sekvos baza dokumento pri la koncepto kaj, atendeble, anonco pri la unua pratipa tia semi-nario. Ni arigas liston de potencialaj gvidantoj por tiuj seminarioj; sed temos ne nur pri gvidantoj, kiuj verŝos sian saĝon en seminariojn, sed pri la eblo por partoprenantoj rakonti siajn atingojn, frustrigojn kaj spertojn, tiel ke ekzemploj de la plej bona praktiko transiru limojn kaj portu fruktojn ankaŭ en aliaj mondpartoj.

Instruista trejnado

Tio same gravas, sed restas ĉefe en la manoj de ILEI. Tre gravas por UEA, ke la nune finiĝanta plene oficiala trijara kurso pri inter-lingvistiko en la Universitato Adam Mickiewicz (UAM) en Poznań ne fariĝu la lasta, sed havu sekvon – kun la lanĉo de nova oferto ekde septembro 2014. Tiujare ILEI planas okazigi surlokan kurson unu- aŭ du-semajnan specife pri instruista trejnado, kiu ja estas nur unu elemento de la trijara kurso ĉe UAM. ILEI restas preta okazigi kursojn pri instruista trejnado, responde al petoj de landaj asocioj.

Membroj de la subteamo:

Stefan MacGill: landaj asocioj kaj kapabligo
Lee Jungkee: landaj asocioj, azia agado
Barbara Pietrzak: kulturo, kongresoj, aranĝoj
José Vergara: fakaj asocioj, scienca aplikado

Fondaĵo Cigno 2013

Al la landaj asocioj en la Eŭropa Unio:

Estimataj,

Post la aŭtuna paŭzo jen mia denova kontakto nome de Fondaĵo Cigno.

Kiel vi jam estis informitaj pere de la Esperanto-gazetaro, la venkinto de la agado en la jaro 2012 estas la Esperanto-Asocio de Ĉeĥio. Detalojn pri ilia agado vi povas trovi en la Facebook-paĝo de la Fondaĵo, kiu vin varme invitas viziti kaj laŭeble klaki ĉe la butono 'ŝati'.

La premion transdonis kadre de la Universala Kongreso okazinta en Rejkjaviko (Islando) nia es-

trarano S-rino Barbara Pietrzak, al reprezentanto de la Ĉeĥa Esperanto-Asocio.

Ĉi-foje mi deziras inviti vian landan asocion partopreni en la sekva konkurso, por kiu premio estos aljuĝita pro la informa agado farita inter la 1-a de januaro kaj la 31-a de decembro 2013.

Bv. do sendi al la adreso sube indikita raporton pri la agado de via landa asocio kune kun kopioj de la gazetaraj informoj, son- kaj filmdosieroj ĝis plej malfrue la 31-a de januaro 2014. La rezulto estos rekte sciigita al la gajnanto kaj diskonigita pere de la E-gazetaro la 15-an de marto 2014.

La premio konsistos el mono (la egalvaloro de JPY 200,00), diplomo kaj japana suveniro (ĉ. € 1.480).

Kun bondeziroj pri sukcesa informa agado salutas vin,

S-rino Ayako Kawakita
Prezidanto de Fondaĵo Cigno, Swany Corp.

Respondo de Flory Witdoeck, prezidantino de la Belga Esperanto-Federacio:

Estimata Sinjorino,

Mi dankas vin pro viaj informoj kaj samtempe transsendas vian mesaĝon al ĉiuj de mi konataj retadresoj.

Belgio estas aparta lando kun tri lingvoj kaj tri komunumoj: la flandra, la valona kaj la germana, kaj tial ankaŭ kun tute aparta gazetaro, ĉu en la nederlanda (en Flandrio), ĉu en la franca (en Valonio), ĉu en la germana (Ost-kantono). Ili eĉ havas tri apartajn registarojn + unu federacion!

Do ili ne povas fari reklamon en la tuta lando. La tri komunumoj povas do fari siajn agadojn nur en sia propra regiono. Tamen ĉiuj aparte arde laboras por propagandi Esperanton, fakte en la tuta Belgio.

Amike via,
Flory Witdoeck

Informatie gezocht

Het Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet werd gecontacteerd door een auteur die van plan is volgend jaar een studie te wijden aan de Vlaamse Arbeiders-Esperantisten tussen de twee wereldoorlogen.

Over dit thema heeft Alberto Fernandez reeds een beknopt artikel geschreven voor het AMSAB-tijdschrift (Opkomst en teloorgang van het arbeiders-esperantisme, Brood & Rozen, 1998/4). In het AMSAB-archief zit heel wat informatie over het Esperanto,

maar volgens een vluchtige raadpleging van de catalogus zijn het meestal losse stukken. Het Fonds Van biervliet heeft over dit onderwerp enkel de bijna volledige collectie van het Vlaams-Nederlandse maandblad *Laborista Esperantisto* (de eerste twee jaargangen 1929-1930 ontbreken echter). Op basis hiervan zou al een deel van de geschiedenis samengesteld kunnen worden.

De arbeidersbeweging was echter versplinterd en een groot aantal groepen was niet aangesloten bij de koepelvereniging. Zij werden bijgevolg in het tijdschrift niet of slechts terloops vermeld. Er is ook archiefmateriaal verloren gegaan doordat het Antwerpse secretariaat op het einde van de Tweede Wereldoorlog door een bom getroffen werd.

Misschien liggen er ergens in een kast nog tijdschriften of briefwisseling over deze periode?

Roland Rotsaert

Tel. 050-33.00.04, www.esperanto-kortrijk.info

Esperanto tijdens de Eerste Wereldoorlog

Overall in het land, maar vooral in West-Vlaanderen, worden plannen gemaakt voor de herdenking van de Eerste Wereldoorlog. In het kader daarvan loopt o.m. een project om alle tijdens de oorlog gepubliceerde kranten en tijdschriften te digitaliseren. Het maandblad *Belga Esperantisto* verscheen voor het laatst in augustus 1914; het eerste naoorlogse nummer kwam er pas in januari 1921. Wellicht bleven de plaatselijke groepen wel min of meer actief en gaven zij zelfs een tijdschriftje uit.

Alle informatie hierover is welkom, zowel originele als fotokopieën of scans. Zelfs de titel van een tijdschriftje kan helpen om het in een archief of bibliotheek op te sporen.

André Ruyschaert

Een nieuw "Faka Asocio" bij UEA

Enkele maanden geleden aanvaardde UEA eindelijk mijn voorstel om voor het eerst (?) een vakvereniging in het leven te roepen voor Esperantonumismaten, en dat onder de naam "*Esperanta Numismata Asocio* (ENO).

Het eerste doel is, in navolging van vele andere 'fakaj asocioj', om het Esperanto en zijn specifieke cultuur in de internationale beweging van numismaten te introduceren als werktal met een eigen terminologie, en anderzijds om de esperantisten

bewust te maken van de (zwaar onderschatte) kwantiteit en kwaliteit van de Esperantonumismatiek, niet alleen als mogelijk verzamelgebied, maar ook als wetenschappelijk onderzoeksobject om de geschiedenis van onze beweging te verrijken met een niet onaanzienlijke schat aan informatie over de geschiedenis van het Esperanto.

Het onderzoeksgebied beperkt zich niet tot munten, penningen en medailles, maar behelst ook noodgeld, eenmalige gelegenheidsbetaalmiddelen, esperantisten afgebeeld op nationale munten en bankbriefjes, kredietpapieren en geschenkcoupons gebruikt door Esperantoverenigingen en groepen, kwitanties van wisselautomaten in het Esperanto, internationale Esperantocheques en zo meer.

Het is bekend dat in de geschiedenis van de Internationale Taal diverse verenigingen voor verzamelaars werden opgericht en weer verdwenen, dat er verenigingen voor filatelisten bestonden en nog bestaan, en dat die over enkele degelijke catalogi beschikken.

De numismatiek werd blijkbaar nooit voor vol aangezien, want wie de Esperantonumismatiek wil bestuderen, kan slechts terugvallen op enkele schrale brochures, waarvoor ik de Duitse samideano Hans Jankowski nochtans wil eren, want zonder hem zou er helemaal niets zijn.

Dat is geen werk voor één persoon. Daarom verscheen dit jaar op pagina 70 van het JAR-LIBRO 2013 een annonce om leden te werven. Eigenlijk hoopt elke esperantist lid te zijn van een organisatie, die op wetenschappelijke wijze (zonder oncontroleerbare gegevens) de geïnteresseerde esperantist een extra paadje aanbiedt naar het certifiëren van historische feiten.

Aantrekkelijk is zeker dat zowel het lidmaatschap als de nieuwsbrief ('*Esperanta Numismatiko*') 4x per jaar gratis zal zijn en blijven voor alle leden van Esperantujo. Reeds na enkele maanden zijn een twintigtal esperantisten lid geworden, onder wie mensen uit Nieuw-Zeeland, Nepal en Tibet, naast leden uit diverse Europese landen.

De vereniging heeft geen bestuur en dus ook geen administratieve rompslomp. Het e-mailadres van de initiatiefnemer (naar het voorbeeld van Zamenhof, die alle andere 'titels' verafschuwde) is het knooppunt van waaruit alle informatie, bezorgd door hemzelf en de leden, naar alle windstreken wordt doorgestuurd. Alle leden hebben dezelfde 'rang' en waardigheid en kunnen daarop steunen om hun eigen stem te laten horen aangaande alle materies die de vereniging en haar (goede) werking betreffen.

Tot slot nog even zeggen dat iedere geïnteresseerde lezer via bert.boon#skynet.be over het thema kan corresponderen en vragen stellen.

Op iedere mail zal geantwoord worden.

Lid worden kan eenvoudig door die wens via mijn e-mailadres bekend te maken.

Bert Boon

Portretoj de senlandlimaj virinoj

Tiu ĉi dokumento montras, ke la rolo de la virinoj en la historio de Esperanto estis kaj estas plue tiel grava, ke ĝi povus esti temo de enciklopedia verko. Ĝia intenca publikigo okaze de la *Internacia Tago por la Elimino de la Perforto kontraŭ la Virinoj* celas montri, ke justa lingvo, pli rapide kaj facile lernebla ol la superregantaj lingvoj, povas helpi kaj akceli rilatojn kaj interŝanĝojn inter virinoj, kiuj, ie ajn en la mondo, aktivas por la emancipiĝo kaj egalrajteco, strebas eskapi al malfacilaj vivkondiĉoj, ĉesigi netolereblan pritraktadon: deviga edziniĝo laŭ familia postulo, seksa perforto, klitorektomio, ktp.

Virinoj frue perceptis la edukan, kulturen kaj emancipan valoron de Esperanto. La unua franca virino, kiu instruis Esperanton en Francio estis Alice Roux, profesorino pri la germana. Unu el ŝiaj lernantoj, Gabriel Chavet, fondis la unuan gimnazian klubon de Francio en 1897 en Louhans, kiam li estis 17-jara.

La plej 'fenomena' virino en tiu galerio estas sendube Marie Marvingt (1875-1963), 'la fianĉino de la danĝero'. Ĵurnalistino kaj verkistino, diplomita pri Esperanto kaj parolanta sep lingvojn, ŝi praktikis multe da sportoj kaj aktivadoj, kaj ŝi elstaris en atletiko, naĝado, biciklado, montgrimpado, rajdado, akrobatado, flugado per balono kaj aviadilo...

Ŝi estis inter la unuaj virinoj, kiuj stiris helikopteron en 1899. Ŝi krome pilotis supersonan ĉasaviadilon kaj ricevis diplomon de pilotado de helikoptero en la aĝo de 86 jaroj post biciklado de Parizo al Nancy.

La serĉado necesa por aktualigi tiun ĉi dokumenton ebligis la malkovron de libro, kiu povas ankoraŭ nun utili por blindiĝintoj. Temas pri *Entre Aveugles* de la oftalmologo Emile Javal, intima amiko de D-ro Zamenhof kaj Emile Zola. Li blindiĝis kiel 62-jarulo kaj komencis praktiki Esperanton en 1903. Lia bofilino esperantiĝis ĝin: *Inter Blinduloj*. Aperis ankaŭ versioj en la germana kaj la angla.

La unua afrika virino ricevinta la premion Nobel pri paco en 2004, Wangari Muta Maathai (1940-2011), travivis sian infanecon en la kamparo de Tanzanio. Ŝi atingis superan edukadon kaj povis fariĝi biologino kaj profesorino pri anatomio en besta medicino, sed tio pro kio ŝi ricevis la premion Nobel estis ŝia persista lukto kontraŭ damaĝoj al

la vivmedio, maljusteco kaj koruptado. Ŝi forte kontribuis al la faligo de diktatoro Arap Moi kaj al la starigo de demokratio en Tanzanio. Ŝi krome plantis kaj plantigis 40 milionojn da arboj!

Ĉar necesas diskonigi la mesaĝon kaj vere heroan batalon – ĉar sen armiloj nek perforto – de Wangari Maathai sen lingvaj bariloj per la plej demokrata ekzistanta lingvo, la asocio *Espoir pour les Jeunes* (Espero por la Junularo), fondita de Esperanto-parolanto, povis akiri stokon da DVD-oj de *Take Root – The vision of Wangari* (Enradikiĝu - La vizio de Wangari) en la angla kun versioj en la kvin lingvoj de UN.

Henri Masson

Linga serĉo

Anglo kaj franco enŝipiĝis sur la saman personŝipon al Nov-Jorko. La anglo ne parolis france, nek la franco angle. Hazarde la ŝipestro metis ilin ĉe la saman tablon.

Ĉe la tagmanĝo la anglo tuj sidiĝis ĉe la tablon kaj komencis manĝi. La franco kontraŭe ekstaris malantaŭ sian seĝon, leĝere klinis la kapon kaj diris: "Bon appétit!"

La angla, pensante, ke la franco prezentas sin, tuj ekstaris, leĝere klinis la kapon kaj diris sian nomon: "Howard Blake."

Ĉe la vespermanĝo la sama afero: la franco ekstaris malantaŭ sian seĝon, leĝere klinis la kapon kaj ĝentile diris: "Bon appétit!"

"Nu," pensis la anglo, "li certe forgesis, ke li jam prezentis sin." Kaj ekstarante, li denove diris sian nomon: "Howard Blake."

La sekvantan matenon la sama ludo. Sed la afero tedis la anglon, kiu iris al la ŝipestro post la manĝo kaj diris al li:

"Sinjoro ŝipestro, vi metis min ĉe tablon kun frenetulo. Antaŭ ĉiu manĝo li prezentas sin. Li probable estas franco."

"Kion do li diras?" demandis la ŝipestro.

Kaj la angla kun gravega angla akĉento respondis: "Bon appétit!"

"Vi eraras, sinjoro," diris la ŝipestro. "Li ne prezentas sin, sed deziras al vi bonan apetiton!"

"Kia stultulo mi estas," pensis la anglo, kaj li decidis surprizi sian kunmanĝanton ĉe la sekvanta tagmanĝo en ties propra lingvo.

Antaŭ ol la franco povis diri ion, li ekstaris malantaŭ sian seĝon, leĝere klinis la kapon kaj diris kun forta angla akĉento: "Bon appétit!"

La franca afable ridetis pro tiu afablaĵo de la anglo kaj, volante respondi lin en lia lingvo, leĝere klinis la kapon kaj diris kun forta franca akĉento: "Howard Blake!"

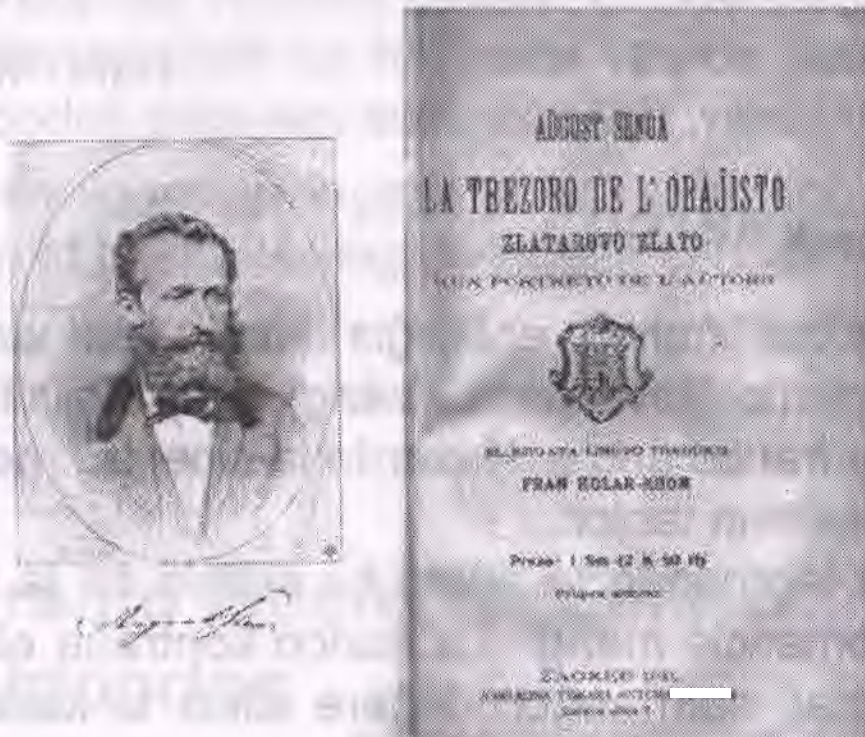

LIBROJ

Een boek met een verhaal

Het Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet in Kortrijk ontving onlangs een boek met de titel *La trezoro de la Oraĵisto*, een historische roman die zich afspeelt in de zestiende eeuw, geschreven door de Kroatische schrijver August Ŝenoa (1838-1881), in het Esperanto vertaald door Fran Kolar-Krom en uitgegeven in 1911.

Het boek viel op om twee redenen. Het is gebonden met een kaft in textiel, zonder enig opschrift, maar met enkele gekleurde linten.

Binnenin bevindt zich een op het eerste gezicht moeilijk leesbare opdracht, gedateerd: Zagreb, la 19.VI.1952.

Hoe is dit boek in België terechtgekomen? Collega-bibliothecaris Josip Pleadin van het Kroatische Dokumenta Esperanto-Centro kon onmiddellijk meer uitleg geven. Het werd geschonken aan Germaine Debacker uit Antwerpen, die in de zomer van 1952 een reis door Kroatië maakte. Schenkers waren haar correspondent Josip Vajdlih, diens echtgenote Anita en hun zoontje Damir (koosnaam Daĉjo, toen twee jaar oud, van wie Germaine Debacker meter ('kumica', vierde woord van de opdracht) was. Het boek is de eerste Kroatische roman die in het Esperanto uitgegeven is. De kleuren van de linten op de kaft zijn die van de vlaggen van Kroatië en Esperanto. Een tekst over de reis van Germaine Debacker verscheen in *Heroldo de Esperanto* op 16 maart 1953, waarin men het volgende kan lezen:

SinJORINO Germaine Debacker, 11 Sint-Paulusstraat, Antwerpen, Belgio, faris en la pasintjara somero rondvojaĝon tra Jugoslavio kaj vizitis diversajn Esperanto-klubojn. Ĉie oni akceptis ŝin kore kaj amike, precipe en Zagreb, Split kaj Sarajevo.

"Kun granda ĝojo mi akceptis la afablan proponon de ges-roj Denayer kunvojaĝi al Jugoslavio, kio ebligis min, konatiĝi persone kun mia baptofileto

en Zagreb, dujara kaj nomata Damir-Paul, por ĉiuj Daĉjo. Dum tagoj ni vizitis sesope la landon. En diversaj lokoj entuziasmaj samideanoj bonvenigis kaj gastigis la turistojn el la fora Belgujo. Mi devas konfesi, ke tiuj jugoslavo bonege kaj flue parolas Esperanton. En Zagreb, dum mia restado ĉe samideano Vajdlih, mia korespondanto kaj la patro de Daĉjo, mi konatiĝis kun lia patrino. Estas mirinde, ke neniam li faris erarojn kontraŭ la gramatiko kaj ne intermiksas la lingvojn."

Esperanto

16 Marto 1953

Du-jara esperantisteto en Zagreb.

SinJO Germaine Debacker, 11 St. Paulusstraat, Antwerpen, Belgio, faris en somero pasintjara rondvojaĝon tra Jugoslavio kaj vizitis diversajn Esperanto-klubojn. Ĉie oni akceptis ŝin kore kaj amike, precipe en Zagreb, Split kaj Sarajevo.

"Kun granda ĝojo mi akceptis la afablan proponon de ges-roj Denayer, kunvojaĝi al Jugoslavio, kio ebligis min, konatiĝi persone kun mia baptofileto en Zagreb (du-jara, kaj nomata Damir-Paul, por ĉiuj Daĉjo). Dum tiu tagoj ni vizitis sesope la landon. En diversaj lokoj entuziasmaj samideanoj bonvenigis kaj gastigis la turistojn el fora Belgujo. Mi devas konfesi, ke tiuj jugoslavo bonege kaj flue parolas Esperanton. En Zagreb, dum mia restado ĉe samideano Vajdlih, mia korespondanto kaj la patro de Daĉjo, mi konatiĝis persone kun lia patrino. Estas mirinde, ke neniam li faris erarojn pri la gramatiko kaj ne intermiksas la lingvojn."

Roland Rotsaert
Tel. 050-33.00.04,
www.esperanto-kortrijk.info

Albert Camus

Op 7 november 1913 werd de Franse schrijver Albert Camus geboren, die in 1957 de Nobelprijs voor Literatuur zou krijgen. Een van zijn toneelstukken, *Les Justes*, is als *La Justuloj* verschillende keren opgevoerd in het Esperanto. Een vertaling van zijn bekendste roman, *L'Etranger*, is verkrijgbaar bij de boekendienst van de Vlaamse Esperantobond (*La Fremdulo*, € 10,80).

André Ruysschaert

Indische literatuur

Nog tot 26 januari 2014 vindt op verschillende plaatsen in ons land het tweejaarlijkse cultuurfestival *Europalia* plaats, dat deze keer aan India is gewijd (zie http://www.europalia.eu/nl/home/home_82.html).

Wie zich naar aanleiding daarvan wil verdiepen in de Indische literatuur, vindt bij de boeken-dienst van de Vlaamse Esperantobond naast de klassieke *Bhagavad-gita* (€ 2,50) de uit het Bengaals vertaalde romans *Dormanta Hejmaro* (€ 16,00, en als e-boek € 9,60), *Klera Edzino* (€ 12,00) en *Mi Juna* (€ 8,68) en de verha-lenbundel *Malsata Ŝtono* (€ 10,50).

André Ruysschaert

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto plaatsvinden. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – groep “Esperanto Antwerpen”

<http://esperanto-antwerpen.weebly.com/>

Alle programma's hebben plaats in het Esperanto-huis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.00 uur. Iedereen is welkom.

Elke vrijdagavond is er een bijeenkomst. Het programma zal tijdig verschijnen op volgende webstek: <http://esperanto-antwerpen.weebly.com/>

Januaro

03.01.2014: Jakvo - Ivo: intervjuoj

10.01.2014: Jakvo - Nicky: novjara regalo – inaŭguro renovigita salono

17.01.2014: Neven Kovačić: Jugoslavio kaj post ĝi

24.01.2014: Katalin Kováts: pri la KER-ekzamenoj aŭ sen risiko

25.01.2014: KER-ekzamenoj: Katalin Kováts kaj Kiki Tytgat

31.01.2014: Jannick Vercammen: nanoteknologio: kio estas, en kiuj aplikaĵoj utilas kaj kiuj riskoj ekzistas

Februaro

07.02.2014: Jakvo - Frans - Agnes: jarkunsido – financa kaj morala raporto, hono-rigo de la jubileantoj

14.02.2014: Jakvo: malferma estrarkunsido (strategia plano Jo / informado / retrovo de eksmembroj)

21.02.2014: Davis Trembla: la eŭska lingvo

28.02.2014: Jakvo “Vooruit” centjara

BRUGGE – Paco kaj Justeco

Hou onze webstek www.esperanto-brugge.weebly.com in het oog voor de komende activiteiten of vraag meer informatie via: heidi.goes@gmail.com.

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo

<http://users.belgacom.net/EBG>

Vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliardstraat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij metrostation Maalbeek.

Elke woensdag van 18.30u tot 20u. Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.

Contact: Françoise Pellegrin, e-mail: fransuaz@esperantobruselo.org telefoon: 02 358 27 28

DILBEEK - Konversacia rondo en Esperanto.

Adreso de la kunvenoj: Kulturcentro «Westrand», Kamerijklaan (sen numero), 1755 Dilbeek Ni kunvenos en salono 301 (3-a etaĝo), de la 14-a ĝis la 16-a horo

Ni rakontas pri niaj esperantaj kunvenoj, pri aliaj eventoj kiuj trafis aŭ amuzis nin, eble kantas, kelfoje legas poemon aŭ solvas kruc-enigmon.

Pli da informoj: Lydia Buyst 054 33 01 51

www.westrand.be

GENT – La Progreso

<http://www.esperanto.be/gent>

Iedere 4de vrijdag van de maand clubvergadering in ons lokaal “La Progreso” Peter Benoîtlaan 117 9050 Gentbrugge; aanvang: 20.00 uur.

24/01/2014: jarkunveno, anoncu vin antaŭ la 20a de januaro

28/02/2014: Piet Glorieux rakontos pri “Mirinda vojaĝo al Kongo, la naskiĝlando de mia filino”.

Inlichtingen bij Katja Lödör, tel. 09 230 16 77 of 09 221 10 02.

KALMTHOUT – La Erikejo

<http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm>

La kunvenoj de la Erikejo okazos kiel kutime en la Parochiecentrum de Heide, inter la 20 – 22aj horoj.

Ĵaŭdon, 16.01.2014: Financa raporto kaj ĝenerala raporto 2013 de Erikejo. Sekvos elekto de la estrari por 2014. Poste la ĉeestantoj rakontos dum dek minutoj iun ajn okazintaĵon aŭ fari-taĵon.

Ĵaŭdon, 20.02.2014: Rob Ebenau kaj edzino vizitis Gambion ĉirkaŭ la jarŝanĝo. Ili jam promesis prelegi pri tiu vojaĝo. Etosplenajn bildojn pri tiu okcidentafrika landeto ni estos admirantaj! Pro nehavebleco de nia kutima kunvenejo, Mireille kaj Willy ricevos nin en Kapellen, Douglaslaan, 14.

KORTRIJK

Koninklijke Esperantogroep La Konkordo

www.esperanto-kortrijk.info

Maandelijkse bijeenkomst in Erfgoedhuis zaal Lessius 1ste verd. O.L.Vrouwstraat 45, Kortrijk

tel. 056-27 74 24. Elke vierde dinsdag van elke maand van 19u30 tot 21u30 niet tijdens juli en augustus. Indien de vierde dinsdag een feestdag is dan op de derde dinsdag.

Contact via mail piet.glorieux@gmail.com en esperantokortrijk@hotmail.com.

Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet:

Normaal zijn op elke eerste en derde donderdag van de maand vrijwilligers aanwezig in het Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet te Kortrijk.

LEUVEN - Esperanto 3000

<http://www.esperanto.be/esperanto3000>

De bijeenkomsten hebben plaats in het Cultureel Centrum 'Romaanse Poort', Brusselsestraat 63, 3000 Leuven, vanaf 19.30 u; de lezingen beginnen om 20.00 u.

08.01.2014: babilvespero 3000 pri liberaj temoj (19h30-21h30)

22.01.2014: daŭriga kurso

12.02.2014: prelego: historio de komunismo (20h00-22h00)

22.02.2014: Semajno de la amikeco (kafejo Sport, Martelarenplein 13, Lovenjo)

26.02.2014: Daŭriga kurso (19h30-21h30)

OOSTENDE - La Konko

Conversatienamiddag: iedere maandag van 14 tot 16 u. Meer info: www.lakonko.be of tel. 059-70 29 14

Lokaal: vroegere Albertschool, Ooststraat 29, Oostende

Woensdag, 15.01.2014: Algemene Vergadering van "la Konko" met nieuwjaarstractatie (vanaf 19 u tot 22 u)

Woensdag, 12.02.2014: conversatie avond met Flory

Woensdag, 26.02.2014: voordracht door Marc Cuffez : "Van Nice tot Genua"

PEER

Onze bijeenkomsten hebben plaats elke laatste donderdag van de maand van 20 u tot 22 u in het Cultuurcentrum "t Poorthuis", Zuidvest 2, 3990 Peer, van september tot en met juni.

Alle Esperanto-sprekers zijn hartelijk welkom!

Meer info: pieter-jan.doumen@telenet.be

Donderdag, 30.01.2014: Russische expeditie vond de ark van Noë, voordracht door Pieter Jan Doumen

Donderdag, 27.02.2014: Quiz over algemene onderwerpen, geleid door Henri Schutters

TIENEN - La Hirundo

<http://home.tiscali.be/lahirundo/>

Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen.

Tel en fax: 016 / 81 52 46, bert.boon@skynet.be

Semajno de la Internacia Amikeco

Lovenjo, la 22-an de februaro 2014

Ekde la **9h30** ni kunvenos en la kafejo Sport ĉe la stacidomo, Martelarenplein 13.

Tie je la **10h00** okazos la Ĝenerala Kunveno de FEL. Ĉiuj geinteresatoj bonvenas.

Surloke vi povos mendi manĝeton je la **13h00**.

La partoprenantoj mem prizorgos la posttagmezan programon. Se vi havas ion interesan rakontendan aŭ aŭdigendan, prelegon, muzikaĵon, sciindaĵon...sciigu tion al ni tra esperanto3000.be/demandaro/sia.html.

Ni volas fari nian kuneston varia kaj agrabla.

Aŭ vi povos kuniri en la urbon gvidata de profesia gvidisto. Samtempe vi ricevos demandoliston kun fotoj, kiuj igos tiun viziton serĉpromenadon.

Ĉirkaŭ la **17h30** ni iros al la apuda restoracio, kie atendos nin bongusta vespermanĝo.

Scigu al ni vian partoprenon prefere antaŭ la **10-a de februaro** por doni al ni ideon pri la nombro de la manĝontoj.

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN

Esperanto-Antwerpen, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen,
tel. 03 234 34 00, esperanto-antwerpen@esperanto.be

BRUGGE

Paco kaj justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 Brugge,
tel. (0)50 67 51 78, heidi.goes@gmail.com

BRUSSEL

Françoise Pellegrin, Eiklaan 14, 1640 St-Genesius-Rode,
fransuaz@esperantobruselo.org, +32 2 358 27 28

Laurent Loisse, Tir-aux-Pigeons 95 1150 Bruxelles,
tel. 02 770 11 71, sekretario@esperantobruselo.org

GENT

La Progreso Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge,
tel. 09 230 16 77, gent@esperanto.be

KALMTHOUT

La Erikejo, Mireille Smet-Storms, Dogulaslaan 14,
2950 Kapellen, tel.: 03 666 83 19, mireillestorms@hotmail.com

KORTRIJK

La Konkordo P. Glorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201,
8610 Kortemark, tel.: 051 62 39 28, piet.glorieux@gmail.com,
Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk,
tel. 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com

LEUVEN

Esperanto 3000 Roger Goris, Rue Ménadastraat 44,
1320 Hamme-Mille, tel. 010 86 01 12, goris.r@skynet.be

LIMBURG

Limburgse Esperantovereniging
H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer,
tel. 011 63 55 92, henri.schutters@skynet.be

LONDERZEEL

Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25,
1840 Londerzeel, tel. 052 30 01 66, comite.jean.pain@skynet.be

OOSTENDE

La Konko Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel. 0486 36 23 65 (gsm), marc.cuffez@telenet.be

ROESELARE / TIELT ZIE KORTRIJK

TIENEN

La Hirundo <<http://www.lahirundo.be>> Info: Bert Boon,
Merelhof 8, 3300 Tienen, tel. en fax: 016 / 81 52 46, post@lahirundo.be

TURNHOUT

Maria Dom, Tuinbouwstraat 14, 2300 Turnhout,
tel. 014 41 72 92, de.groot-dom@telenet.be

Contactadressen in Nederland

<http://www.esperanto-nederland.nl/ned/regionale-groepen.php>

ALKMAAR

Marijke Lathouwers, Kruiswijn 1205 NL-1788 LE Den Helder
tel. +31(0)223-64378, esperanto.alkmaar@gmail.com

EINDHOVEN

Jeannette Bosse Veld, Montgomerylaan 361 NL-5612 BH Eindhoven,
tel. +31(0)402 113 344, jeannette.bosse@tiscali.nl

FRIESLAND

Frisa Esperantista Rondo, Wiebren Akkerman, Westerein 14a
NL-8571 GB Harich, tel. +31(0)514 602 272, wiebrenakkerman@hetnet.nl

GRONINGEN & DRENTE

Nelly Kiel-Klunder, G. Sterringastraat 60 NL-9728 VV Groningen,
tel. +31(0)505 251 436, nrkielklunder@hotmail.com

HAARLEM

Corrie Kwantes, Marnixstraat 57 NL-2023 RB Haarlem,
tel. +31(0)235 276 561

HELMOND

Toine Gremmen, Nassaustraet 3 NL-5707 HL Helmond,
tel. +31(0)492 544 472, info@twangremmen.nl

NIJMEGEN

Klubo "Zamenhof", Jan Bemelmans, Zwanenveld 2287
NL-6538 PS Nijmegen, tel. +31(0)243 882 926

ROTTERDAM

Esperantoclub "Merkurio", Atie van Zeist, Park Vossendijk 331
NL-3192 XG Hoogvliet, tel. +31(0)104 161 449

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo Frankrijklei, 140,
B-2000 Antwerpen, tel. 03 234 34 00, fax: 03 233 54 33
info@fel.esperanto.be, www.esperanto.be

Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara
Asocio p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00
fleja@esperanto.be

ILEI-Belgio: Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel.: 0486 36 23 65, marc.cuffez@telenet.be

Esperanto Scoutsvereniging/Skolta EsperantoLigo (SEL)

Stein Hautekees, Rue des Rêches 20, B-5530 Yvoir,
post@sel-belgio.be, www.sel-belgio.be

Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16,
B6001 Charleroi (Marcinelle), tel. + fax: 071 43 14 13
mardelforge@brutele.be

Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoonwegesperantisten), Lucien
De Sutter, Stockholmstraat 49 bus 2, 8400 Oostende, tel. 059 50 18 25

Esperanto Nederland, secretaris, p/a Ineke Emmelkamp, Arubastraat 12,
9715 RW Groningen, tel. 050-5718842, sekretario@esperanto-nederland.nl

Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Officejo de
UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam,
tel.: 00 31 10 436 10 44, uea@inter.nl.net

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel 0486 362365, marc.cuffez@telenet.be

Ondervoorz.: Flory Witdoeck, Wapenplein 17/8,
8400 Oostende, tel. 059 702914, flory2@witdoeck.be

Penningmeester: Kevin De Laet, Muizenstraat 5/3, 2060 Antwerpen,
kevin.de.laet@telenet.be

Secretaris: Griet Symoens, Koningsstraat 9/5, 8400 Oostende,
griet.symoens@esperanto.be

Bestuurslid: Helena Van der Steen, Karel van Overmeirelaan 35,
2100 Deurne, leenvds@hotmail.com

Bestuurslid: Roland Rotsaert, Marie Popelinplantsoen 3/402,
8000 Brugge, roland.rotsaert@gmail.com

Bestuurslid: Bart Demeyere, Albert Dyserynckstraat 28,
8200 Brugge, bart.demeyere@esperanto.be

Bestuurslid: Walter van den Kieboom, Tulpenlaan 16,
8450 Bredene, tel 059 702914, flory@witdoeck.be

Beeldwoordenboek in Esperanto

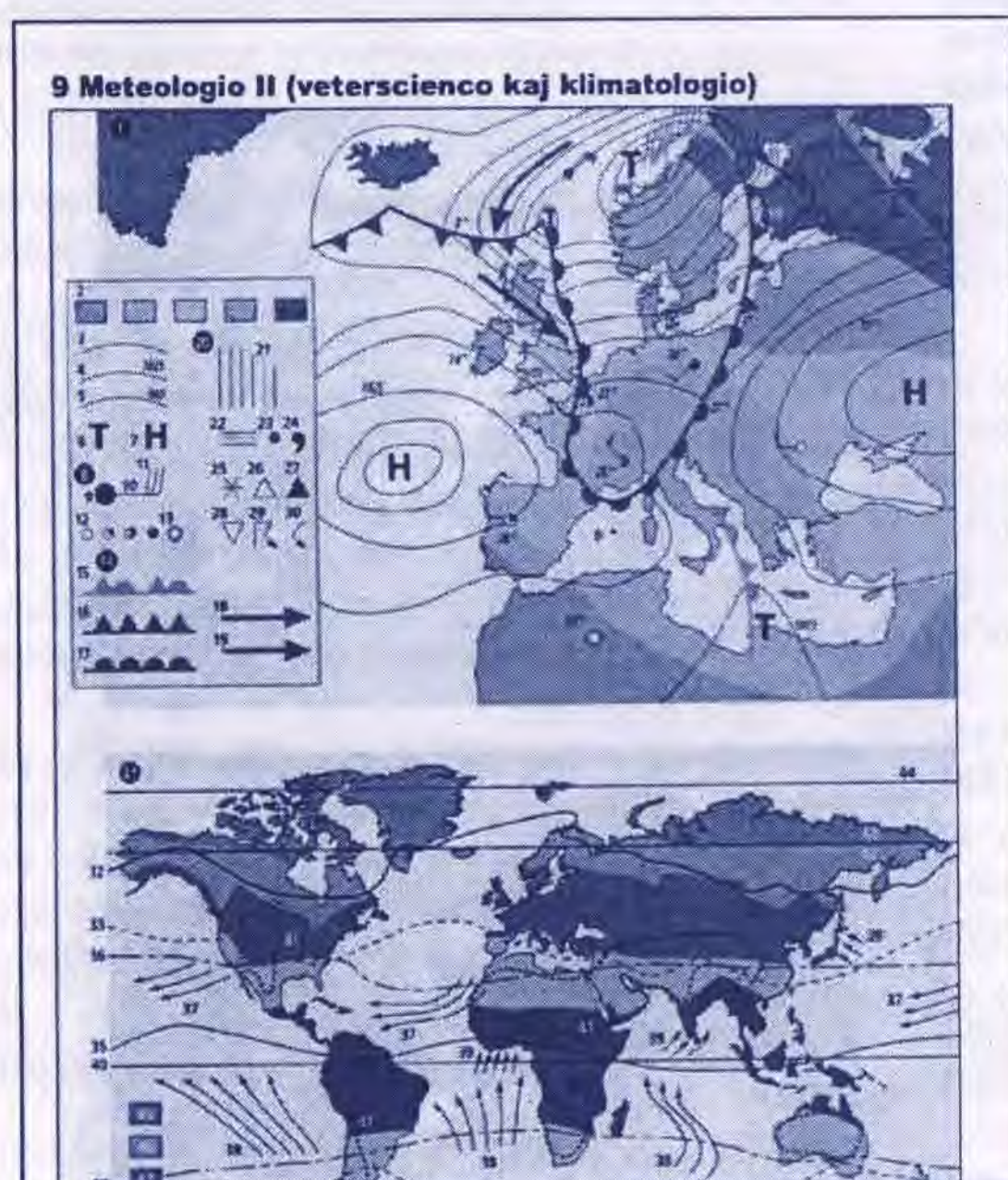
van Petro Desmet en Jozefo Horvath

op basis van de 6de uitgave van het beeldwoordenboek van Duden

Beeldwoordenboek in Esperanto is een 800 bladzijden tellend sterk gebonden werk met meer dan 30 000 termen en 515 tabellen, deels in kleur. De huidige uitgave is gebaseerd op de eerdere uitgave van Rüdiger Eichholz, die zich op zijn beurt heeft gebaseerd op de tweede uitgave van het beroemde beeldwoordenboek van de Duitse uitgeverij Duden.

De nieuwe versie is een herwerking van de 6de uitgave van Duden, en daarom veel uitgebreider dan de eerdere editie van Eichholz. Het werk is versterkt gebonden en telt veel gekleurde afbeeldingen.

Uitgavejaar: 2012. Formaat: 155 x 215 mm, gewicht: 1105 g, 800 pagina's.
ISBN: 978-90-77066-48-5; prijs bij FEL: 38 EUR plus portkosten
Bij het werk hoort een 155 pagina's tellende indeks in PDF-vorm.